



Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 5. september 2018 i sag nr. BS 5- /2016:

H

mod
GF Forsikring A/S
Jernbanevej 65
5210 Odense NV

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 6. oktober 2016 af H mod GF Forsikring A/S (GF Forsikring) og vedrører spørgsmål om erstatning og godtgørelse for personskade.

H har nedlagt påstand om, at GF Forsikring skal betale 684.588,38 kr. med tillæg af procesrente af 467.940 kr. fra den 18. oktober 2015 og af 216.648,38 kr. fra den 6. oktober 2016.

GF Forsikring har påstået frifindelse.

Oplysningerne i sagen

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

H var den 23. januar 2012 impliceret i et færdselsuheld, hvor hun som bilist blev påkørt bagfra af en anden bilist. GF Forsikring har som ansvarsforsikrer af modpartens køretøj anerkendt at være erstatningsansvarlig overfor H men har afvist at betale erstatning og godtgørelse med henvisning til manglende årsagssammenhæng mellem færdselsuheldet og de rejste krav.

Det er i den forbindelse navnlig omtvistet mellem parterne, i hvilken grad H som i oktober 2015 blev tilkendt førtidspension, havde forudbestående lidelser, og om sådanne forudbestående lidelser ville have medført, at hun uanset færdselsuheldet havde måttet opgivet sin tilknytning til arbejdsmarkedet.

Sagens centrale dokumenter omfatter H

lægejournal for tiden

før og efter færdselsuheldet, kommunale sagsakter fra sag om sygedagpenge og aktivering, speciallægeerklæring af 7. maj 2013 fra overlæge, speciallæge i neurokirurgi M Odense Universitetshospital, vejledende udtalelse af 18. september 2015 fra Arbejdsskadestyrelsen (nu: Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) og fornyet udtalelse af 9. marts 2016 fra samme.

Der har desuden under sagen været stillet spørgsmål til Retslægerådet, som har besvaret disse i en udtalelse af 23. januar 2018.

H krav er opgjort således:

1. Godtgørelse for svie og smerte opgjort til maksimalbeløbet for 2016	73.500,00
kr.	
2. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste opgjort til 704.322,50 kr., 15 % heraf	105.648,38
kr.	
3. Godtgørelse for mén 5 %	34.860,00
kr.	
4. Tab af erhvervsevne 15 %	433.080,00
kr.	
5. Advokatsalær for sagens behandling ved Arbejdsskadestyrelsen m.m.	<u>37.500,00</u>
<u>kr.</u>	
I alt	684.588,38
kr.	

H har krævet posterne 3. og 4. forrentet fra 1 måned Arbejdsskadestyrelsens første vejledende udtalelse, jf. erstatningsansvarslovens § 16, mens de øvrige poster er krævet forrentet fra sagens anlæg.

GF Forsikring har i det hele bestridt post 5. i H tabsopgørelse, men har tiltrådt den størrelsesmæssige beregning af de øvrige poster, ligesom rentekravet ikke er bestridt.

Forklaringer

H har forklaret, at hun stammer fra , og at hun flyttede til Danmark som 31-årig i og siden har boet her i landet. Hun var i uddannet som teknisk økonom og havde arbejdet som sekretær. I Danmark tog hun en uddannelse som h r, men da hun ikke kunne finde arbejde indenfor sit fag, arbejdede hun i stedet som Hun udførte som selvstændig r på flere forskellige r i det på i Odense. Hun kom efterhånden til at arbejde i fem forskellige , og sammenlagt havde hun arbejde svarende til fuld tid. Hun havde ikke kolleger eller vikarer, hun kunne trække på, og derfor følte hun ikke, at hun kunne sygemelde sig. Hun havde

slet ikke sygedage, bortset fra fravær i forbindelse med en operation i den ene

Arbejdet som t var fysisk krævende og resulterede i slidgigt i skuldrene og ryggen. Hun havde af og til nogle smerter. Hun nævnte dette ved besøg hos lægen, men hun ønskede helt klart at fortsætte med at arbejde. Smerterne var ikke værre, end at hun kunne leve med det. Hun tog smertestillende midler, når der var behov for det. Under en konsultation hos lægen i august 2011, spurgte hun lidt ind til reglerne for fleksjob og førtidspension. Det var ikke, fordi hun selv ønskede at søge sådanne ydelser. Hun spurgte ikke på egne vegne. Der havde ved en selskabelig sammenkomst været tale om fleksjob og førtidspension, og hun ville gerne vide lidt om, hvordan reglerne var. Det var årsagen til, at hun spurgte lægen. Hun havde på et tidspunkt oplevet et tilfælde med meget svimmelhed og kvalme. Hun ringede i den forbindelse til lægen. Hun kan huske, at hun kastede op, men at hun dagen efter kunne gå på arbejde igen. Hun mener, at det skyldtes et tilfælde af madforgiftning. Hun havde konsultationer hos en rheumatolog på grund af smerter i

I november 2011 var hun på en ferierejse til . En af de første dage i I skulle hun gå ned ad en trappe, men bemærkede ikke, at den var våd og glat. Hun faldt på ryggen ned på trappen og slog sig. Hun havde smerter efter faldet, men fik massage og en form for yogabehandling i og kunne gennemføre resten af ferien. Efter hjemkomsten havde hun i en periode hovedpine og lændesmerter, men kunne fortsætte sit arbejde uden at sygemelde sig.

Færdselsuheldet den 23. januar 2012 opstod ved, at hun som bilist blev påkørt bagfra af en anden bilist, mens hun holdt stille. Hendes hoved blev kastet tilbage og derefter frem, således at hun fik en piskesmældslæsion. Hun steg selv ud af bilen, men havde svært ved at stå oprejst. Hun fik hjælp af andre personer på stedet og fik også tilbud om at få ringet efter en ambulance. Hun var chokeret efter uheldet og afslog det. Hun var meget optaget af, at hun skulle på arbejde. Hun gennemførte arbejdsdagen, men for nedsat kraft.

Den 24. januar 2012 ringede hun til sin læge og fortalte om færdselsuheldet. Lægen anbefalede hende at komme til konsultation i klinikken, men det følte hun ikke, at hun kunne, for hun ville ikke forsømme sit arbejde. Hun tog nogle smertestillende midler og gennemførte også denne dag arbejdet. Smerterne fortsatte imidlertid, og den 26. januar tog hun på skadestuen for at blive undersøgt. Der blev taget røntgenfoto, og hun måtte vente flere timer på en vurdering. Hun fik oplyst, at der ikke var noget brud.

Hun ønskede at fortsætte sit r efter færdselsulykken, men på grund af smerterne var hun ikke i stand til det. Hun fik hjælp af to veninder, og der begge er ligesom hun selv. Det startede vistnok nogle dage efter besøget på skadestuen. Hun var selv med på

, når de to veninder udførte rengøringsarbejdet, for at vise dem tilrette. Hun havde orienteret om ordningen. Hun kunne ikke selv udføre arbejde bortset fra lette opgaver som oprydning af papirer og lignende. Hun fik nogle gange hjælp af sin samlever, hvis ingen af hendes veninder havde mulighed for at udføre arbejdet.

I april 2012 måtte hun give efter og sygemelde sig. Der var på det tidspunkt kommet flere gener til i form af smerter i brystet, åndedrætsbesvær og en sovende fornemmelse i arme, hænder og ben. Hun havde også meget udtalte smerter i lænden og nakken, ligesom hun led af svimmelhed og hovedpine og ikke var i stand til at køre bil. Smerterne efter færdselsulykken var meget voldsommere end de smerter, hun havde kendt tidligere. Under sygemeldingen fortsatte de to veninder med at udføre hendes arbejde på

. Hun blev opsagt til udgangen af juni 2012. I den forbindelse blev hendes veninder ansat til i hvert fald en del af det arbejde, hun tidligere havde haft.

I det videre forløb kom hun i arbejdsprøvning gennem REVA. En af arbejdsopgaverne bestod i at pakke bestik til flymad i nogle kasser. Hun havde fået en stol, som ikke passede til hende. Hun var ude for et mindre uheld, hvor stolen gled tilbage, og hun faldt af den. Det var ikke noget alvorligt og medførte ikke en forværring af hendes tilstand. Af rent principielle grunde blev det alligevel anmeldt som en arbejdsskade. Arbejdsprøvningen faldt ikke heldigt ud, og hun blev senere tilkendt førtidspension.

K har forklaret, at han er søn af H og år gammel. Han er uddannet og ansat hos et . Han flyttede endeligt hjemmefra i 2005 og har efterfølgende stiftet egen familie, men bor ikke så langt fra sin mor. Han besøger hende typisk en eller to gange om ugen.

Før færdselsuheldet i januar 2012 havde hans mor en normal og velfungerende hverdag og klagede ikke over smerter ud over, hvad der måtte anses for normalt. Hun gav på ingen måde udtryk for, at hun havde svært ved at klare sit arbejde. Han var ikke med på ferieturen til i november 2011, men havde kontakt med sin mor via skype, mens hun var væk. Under en af deres samtaler fortalte hun, at hun var faldet på en trappe, og at hun fik nogle behandlinger, men at skaden ikke forhindrede hende i at deltage i udflugter og andre aktiviteter.

Han blev den 23. januar 2012 ringet op af sin mor, som fortalte, at hun havde været ude for et færdselsuheld, og at hun selv var kørt hjem. De havde flere telefonsamtaler om færdselsuheldet, og han rådgav hende i kraft af sit job som forsikringsrådgiver om erstatningsspørgsmålet samt reparation af bilen. Han er bekendt med, at hans mor i en periode fik hjælp af to veninder til at udføre sit arbejde. Som selvstændig kunne hun ikke sygemelde sig uden store økonomiske konsekvenser. Efter færdselsuheldet klagede hun meget over smerter i bevægeapparatet, hvilket hun slet ikke havde gjort i den grad tidli-

gere. Hans mor var hæmmet fysisk og også meget påvirket psykisk af situationen. Det gav sig eksempelvis udslag i, at hun ikke havde så meget overskud til at passe vidnets børn, som hun tidligere havde haft. Hans mor var meget bange for at miste sit job, som betød meget for hende. Hun var meget ærerækker omkring sit arbejde og værdsatte desuden de hun arbejdede for. En af dem havde tidligere . Da situationen ikke bedrede sig for hans mor, måtte hun til sidst sygemelde sig.

W har forklaret, at hun er år gammel og stammer fra n. Hun har en uddannelse som . Hun kom til Danmark i 2009. Hun fik i starten af 2012 kontakt med H som hun hjalp med at ordne . Hun havde taget et . H a havde været involveret i et færdselsuheld, kort før de mødtes. Hun er ikke bekendt med, hvordan H fysiske tilstand havde været forud for færdselsuheldet. I februar 2012 begyndte vidnet og en anden kvinde ved navn I at hjælpe H med hendes arbejde. Det var formentlig i starten af måneden. Vidnet og I skiftedes til at udføre . Vidnet havde selv en lille søn og kunne ikke hjælpe hver dag. H tog med hen på lægeklinikkerne og forklarede, hvordan arbejdet skulle gøres, men kunne ikke selv deltage i det. Det var tydeligt, at hun havde det dårligt og var plaget af smerter. Man kunne også se, at hun var ked af det. Vidnet så ofte H indtage medicin. Hun sad for det meste af tiden i en stol, mens vidnet udførte rengøringsarbejdet. Hun fik ikke penge for at hjælpe H . Hun havde ikke noget imod for en periode at hjælpe en landsmand i nød. Ordningen fortsatte, indtil H måtte sygemelde sig. Vidnet udførte også derefter arbejde. Det endte med, at hun overtog H job. Så vidt hun husker, var det lidt før sommeren 2012.

Parternes synspunkter

H advokat har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med følgende anbringender i sit påstandsdokument af 17. juli 2018:

"...

Til støtte for den nedlagte påstand gøres følgende gældende:

Sagsøger kom til skade ved en færdselsulykke den 23. januar 2012, hvorved hun pådrog sig alvorlig skade. Sagsøgers påberåbte skader er en følge af ulykken.

Sagsøgte er som ansvarsforsikringselskab pligtig at dække sagsøgers krav i henhold til erstatningsansvarslovens bestemmelser.

Der er den fornødne årsagssammenhæng mellem ulykken den 23. januar 2012 og de gener sagsøger har påberåbt sig efterfølgende.

Sagsøgers har ikke forudbestående gener eller lidelser, som ville have be-

virket, at hun ikke kunne fortsætte sine ansættelsesforhold uændret i tiden herefter.

Årsagen til, at sagsøger først blev sygemeldt den 2. april 2012 skyldes, at hun med 2 gode veninders arbejdsindsats formåede at få udført sine arbejdsopgaver tilfredsstillende. Alene ved egen arbejdsindsats havde det været umuligt at udføre det omhandlede arbejde, og en sygemelding straks efter ulykken havde været uundgåelig.

Sagsøger har således på intet tidspunkt efter ulykken været i stand til at varetage sit arbejde, og dette skyldes alene ulykken den 23. januar 2012.

Det faktum, at sagsøger oplevede kraftige og konstante smerte, som en direkte følge af piskesmældsulykken, straks efter ulykkens indtræden, understøtter at færdselsulykken den 23. januar 2012 er årsag til sagsøgers nuværende gener og til at hun ikke har kunnet bestride sine ansættelsesforhold i tiden efter ulykken.

Det har formodningen imod sig, at sagsøgte ikke skulle være påført et tab af erhvervsevne og et varigt mén som følge af ulykken.

Sagsøger er berettiget til maksimal udbetaling for svie og smerte.

Sagsøger er berettiget til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste i tiden fra hendes ansættelsesforhold ophørte og indtil 9. marts 2016. Det er åbenlyst, at ulykken har udløst sagsøgers sygemelding.

Sagsøger er berettiget til udbetaling af 5 % varigt mén, jf. Arbejdsskadestyrelsens vurdering af 9. marts 2016.

Sagsøger er berettiget til udbetaling af tab af erhvervsevneerstatning på 15 %, jf. Arbejdsskadestyrelsens vurdering af 9. marts 2016.

Desuden tilpligtes sagsøgte at betale sædvanligt advokatsalær, jf. forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, til rimelige advokat omkostninger ved sagens behandling hos Arbejdsskadestyrelsen, GF Forsikring m.v.

Ad. Svie og smerte

Godtgørelse for svie og smerte er medregnet til det maksimale beløb i 2016, hvor sagen blev anlagt, og der påstås alene tillagt renter fra stævningens indlevering.

Til støtte for opgørelsen gøres det gældende, at det kan lægges til grund, at sagsøger blev sygemeldt den 2. april 2012 på grund af ulykken, da der ikke forelægger dokumentation for andet, og sagsøger op til ulykken arbejdede på fuld tid på trods af de forudbestående lidelser.

Arbejdsskadestyrelsens anfører, at sagsøger på sigt ikke ville have været i stand til, at fortsætte sit arbejde, men dette ville, såfremt synspunktet indtages, være et tidspunkt længere fremme i tiden end, hvor svie og smerte som følge af ulykken skal opgøres til det maksimale.

Ad. Tabt arbejdsfortjeneste

Den tabte arbejdsfortjeneste er beregnet således:

...

I alt	<u>kr. 704.322,50</u>
Opgjort ved skøn som 15% heraf	<u>kr. 105.648,38</u>

...

Der påstås alene tillagt renter af beløbet fra stævningens indlevering, desuagtet der er krævet tabt arbejdsfortjeneste den 14. november 2013, jf. bilag 13, da beregningen af kravet har ændret sig væsentligt i forbindelse med retssag.

Beløbet er opgjort ved et skøn og ud fra Arbejdsskadestyrelsens udtalelse om, at 15% af sagsøgers tab af erhvervsevne kan henføres til ulykken, og dermed må mindst 15% af den tabte arbejdsfortjeneste kunne henføres til ulykken på tilsvarende vis.

Ulykken er den udløsende faktor for sagsøgers sygdomsmelding, hvorfor sagsøger jf. retspraksis, eksempelvis U2013.508H, uanset de forudbestående lidelser kan kræve erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ved skadevolder/ansvarsforsikringselskabet, som det også gøres gældende med svie og smerte. Tabet er som anført alene opgjort ved et skøn på 15% af den samlede dokumenterede tabte arbejdsfortjeneste, som følge af det nedenfor anførte vedrørende årsagssammenhæng.

Ad. Méngodtgørelse

Méngodtgørelse er opgjort ud fra Arbejdsskadestyrelsens udtalelse, og dermed 5 % af 830.000,- (2015-tal) med en aldersreduktion på 16%, jf. erstatningsansvarslovens § 4, stk. 2

Der påstås tillagt renter af beløbet fra 18. oktober 2015 – 1 måned efter afgørelsen fra Arbejdsskadestyrelsen.

Ad. Erhvervsevnetab

Erhvervsevnetabet er opgjort på baggrund af Arbejdsskadestyrelsens udtalelse, og dermed 15 % af 10 gange årsindkomsten kr. 382.000,-, som er pristalsreguleret med 4,98% til 401.000,-, jf. erstatningsansvarslovens § 15, stk. 3, 2. pkt, og med aldersreduktion på 28%, jf. erstatningsansvarslovens § 9.

Der påstås tillagt renter af beløbet fra 18. oktober 2015 – 1 måned efter

afgørelsen fra Arbejdsskadestyrelsen.

Ad. Advokatsalær

Advokatsalæret for sagens behandling forud for retssagen er opgjort jf. praksis som halvdelen af proceduresalæret ved en sagsgenstand på kr. 647.088,38, som er den samlede erstatningspåstand.

Sagsøgers advokat indtrådte i sagen i november 2013, jf. blandt andet bilag 13, og har fremsat såvel krav overfor sagsøgte som foretaget en lang række andre skridt i forbindelse med Arbejdsskadestyrelsens behandling af sagen.

Sagen verserede således i næsten 3 år på sagsøgers advokats kontor, herunder med to forelæggelser for Arbejdsskadestyrelsen, forud for, at retssagen blev indledt, og forud for, at sagen fik en sådan tilknytning til retssagen, at advokatomkostningerne må medtages ved rettens fastsættelse af sagsomkostninger.

Det angivne krav på advokatsalær er således rimelig både i forhold til det arbejde, der er udført forud for retssagen, og i forhold til den erstatning som sagsøger jf. Arbejdsskadestyrelsen er berettiget til.

Ad. Årsagssammenhæng

Nærmere vedrørende årsagssammenhængen gøres det fortsat gældende, at der er årsagssammenhæng mellem uheldet den 23. januar 2012 og det opgjorte tab, da Retslægerådet ikke afviser årsagssammenhængen.

Retslægerådet angiver korrekt, at der er forudbestående lidelser, der spiller ind, men angiver ikke, at sagsøgers gener efter uheldet alene kan henføres til disse.

Såfremt Retslægerådet var af den opfattelse, at der ikke var årsagssammenhæng ville Retslægerådet, som i andre sager, hvor det er tilfældet, udtale, at sagsøgers gener *"kun i beskeden grad eller ikke kan henføres til ulykken."* Dette er ikke tilfældet i denne sag, hvorfor det ikke kan udelukkes, at der er årsagssammenhæng.

I forbindelse med Arbejdsskadestyrelsens udtalelse i sagen er der også foretaget en vurdering af årsagssammenhængen, og det fremgår tydeligt af afgørelserne, at der er dele af sagsøgers gener der kan henføres til ulykken, herunder også en forværring af forudbestående lidelser, som også er erstatningsretligt relevant i forbindelse med opgørelsen af tabet efter ulykken.

Af udtalelsernes ordlyd fremgår det klart, at Arbejdsskadestyrelsen i sin vurdering har taget hensyn til de forudbestående lidelser, og på trods heraf vurderet, at der er et mén på 5% og erhvervsevnetab på 15%, som

kan henføres til ulykken.

Yderligere gøres det gældende, at sagsøgte ikke efter retslægerrådet udtalelse har genforelagt sagen for Arbejdsskadestyrelsen (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring), med henblik på, at få en udtalelse om Retslægerådets vurdering ændrer ved opgørelsen af mén og erhvervsevnetab, hvorfor det er de i sagen fremlagte udtalelser og det heri anførte der må lægges til grund.

..."

GF Forsikrings advokat har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med følgende anbringender i sit påstandsdokument af 25. juli 2018:

"...

ANBRINGENDER

Til støtte for frifindelsespåstanden gøres det herefter gældende, at det er sagsøger, der bærer bevisbyrden for, at der er hel eller delvis årsagssammenhæng mellem sagsøgers nuværende gener og uheldet den 23. januar 2012.

Sagsøger skal som skadelidte og kravstiller godtgøre og føre bevis for, at der med mere end overvejende sandsynlighed er årsagssammenhæng mellem uheldet den 23. januar 2012 og sagsøgers nuværende gener.

Det er således sagsøger, der skal løfte bevisbyrden for, at det er helbredsmæssige gener efter færdselsuheldet den 23. januar 2012, og ikke andre forudbestående eller konkurrerende gener, der har medført sagsøgers nuværende helbredsmæssige tilstand med deraf følgende mulige funktions-
tab.

Der skal, for at sagsøger er berettiget til erstatning, både være årsagssammenhæng mellem uheldet og eventuelle gener samt mellem generne og de økonomiske tab, jf. blandt andet FED2008.189 Ø.

Sagsøger har ikke løftet denne bevisbyrde.

Der henvises i den forbindelse til Retslægerådets erklæring i sagen, hvoraf fremgår, at der ikke er fornøden årsagssammenhæng mellem uheldet den 23. januar og sagsøgers gener.

Det gøres gældende, at sagsøger har væsentlige, forudbestående arbejdshindrende gener, hvilket fuldt ud understøttes af Retslægerådets erklæring i sagen. Retslægerådet har vurderet, at sagsøgers gener med mere end 50% sandsynlighed skyldes de forudbestående gener.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af sagsøgers varige mén samt erhvervsevnetab hviler på den forudsætning, at der er årsagssammenhæng mellem uheldet og sagsøgers gener.

Når der i lægefaglige spørgsmål findes diskrepans mellem svarene fra henholdsvis Arbejdsskadestyrelsen (AES) og Retslægerådet, har Retslægerådet forrang. Dette følger af Højesterets praksis i U2011.1985 H samt U2012.2637H. Retslægerådets svar kan ikke læses på anden måde, end at der *ikke* er årsagssammenhæng, hvorfor Arbejdsskadestyrelsens udtalelse skal tilsidesættes.

Sagsøger har ikke dermed ikke sandsynliggjort - med den fornødne grad af bevisovervægt - at der er medicinsk årsagssammenhæng.

I forhold til det fremsatte krav på **erstatning for tabt arbejdsfortjeneste** gøres det gældende, at det afgørende for om sagsøger er berettiget hertil er, om uheldet den 23. januar 2012 har udløst og medvirket til sygeperioden, jf. U2013.508H.

Det gøres i den forbindelse gældende, at sagsøger først blev sygemeldt 11. april 2012, 2,5 måned efter uheldet.

Det er udokumenteret, at sagsøgers veninder, øjensynligt uden at blive aflønnet derfor, overtog sagsøgers arbejdsopgaver i de 2,5 måneder, der forløb, før sagsøger blev sygemeldt.

Det gøres dernæst gældende, at sagsøger, jf. de tidstro akter i sagen, blev sygemeldt som følge af hendes samlede gener og dermed i det væsentligste hendes forudbestående slidgigtsslidelse. Herunder bemærkes det at sagsøger til speciallæge oplyste, at der i april 2012, havde været i forværring af lænderygggenerne. Sagsøgers forudbestående gener, som var uheldet uvedkommende, forværredes i tidsmæssig nærhed med sygemeldingen. Der er udokumenteret, at eventuelle gener efter uheldet skulle være årsagen til sygemeldingen.

Det gøres gældende, at det var de allerede eksisterende gener, der var invaliderende og erhvervshindrende for sagsøger.

Retslægerådet har vurderet, at sagsøgers senest beskrevne gener med mere end 50% sandsynlighed skal forklares med forudbestående forhold.

Det gøres gældende, at uheldet den 23. januar 2012 ikke påførte sagsøger nogen gener af varig karakter. Såfremt retten måtte finde, at sagsøger pådrog sig sådanne gener, gøres det gældende, at det var de forudbestående, konkurrerende gener, der udløste sygeperioden, hvorfor sagsøger ikke er berettiget til tabt arbejdsfortjeneste.

Uheldet den 23. januar 2012 har derfor ikke udløst eller i det væsentligste medvirket til hendes sygeperiode fra den 11. april 2012.

Såfremt retten måtte finde, at der er årsagssammenhæng mellem færdselssuheldet og sagsøgers sygemelding, kan sagsøgte tiltræde sagsøgers sene- ste beløbsmæssige opgørelse af kravet på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

I forhold til kravet på **godtgørelse for varigt mén** gøres det gældende, at

uheldet den 23. januar 2012 ikke har forårsaget en sådan forværring af de forudbestående gener, at dette kan begrunde et varigt mén på 5 % som påstået af sagsøger.

Det gøres atter gældende, at vurderingen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal tilsidesættes med henvisning til Retslægerådets svar på spørgsmål 2, 3, 4 og 5, hvor Retslægerådet vurderer det mest sandsynligt, at de senest beskrevne gener skyldes forudbestående forhold. Det er sagsøgtes opfattelse, at sagsøger ikke ved uheldet pådrog sig sådanne yderligere gener, at det berettiger til et selvstændigt mén.

Såfremt retten måtte finde, at der er årsagssammenhæng mellem færdselsuheldet den 23. januar 2012 og sagsøgers gener, og at dette kan begrunde en méngrad på 5%, kan sagsøgte tiltræde sagsøgers seneste beløbsmæssige opgørelse af kravet på méngodtgørelse.

I forhold til kravet på **erhvervsevnetabserstatning** gøres det gældende, at sagsøger uanset uheldet den 23. januar 2012 var faldet ud af arbejdsmarkedet inden for kortere tid. Sagsøger ville derfor uanset uheldet være tilkendt førtidspension alene på baggrund af den forudbestående gigtlidelse.

Sagsøger ville derfor have realiseret en indtægtsnedgang fra hendes arbejdsindkomst til førtidspension, uanset uheldet den 23. januar 2012. Sagsøger har derfor ikke realiseret et tab der kan begrunde erstatning for erhvervsevnetab.

Der er derfor også et tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af erhvervsevnetabet til 15 %.

Vurderingen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring baserer sig på et hypotetisk tab, hvilket ikke er tilstrækkeligt til at berettiger til erhvervsevnetabserstatning efter erstatningsansvarslovens § 5. Det ses af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, at det lægges til grund, at sagsøger også uden uheldet på sigt ville være ude af stand til at passe sit arbejde. Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring alligevel vurderer, at der er realiseret et erhvervsevnetab, er det udtryk for en forkert anvendelse af præmissen, der lægges til grund.

Det gøres endvidere gældende, at vurderingen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal tilsidesættes med henvisning at Retslægerådet i januar 2018 har vurderet, at sagsøgers gener med mere end 50% sandsynlighed skal henføres til sagsøgers forudbestående forhold.

Sagsøger har ikke bevist, at hun som følge af færdselsuheldet har pådraget sig varige gener, der kan betinge et erhvervsevnetab.

Såfremt retten måtte finde, at der helt eller delvist er årsagssammenhæng, kan sagsøgte tiltræde sagsøgers seneste beløbsmæssige opgørelse af erstatning for erhvervsevnetab.

I forhold til det fremsatte krav på godtgørelse for **svie og smerte** gøres det gældende, at sagsøgers sygemelding fra 11. april 2012 var begrundet i øvrige og færdselsuheldet uvedkommende forhold med den følge, at sagsøger ikke er berettiget til godtgørelse for svie og smerte for sygeperioden.

Såfremt retten måtte finde, at sagsøger pådrog sig gener ved uheldet, gøres det gældende, at retten til godtgørelse for svie og smerte i medfør af § 3 betinges af, at sagsøger var syg i bestemmelsens forstand og undergivet behandling. Det gøres herunder nærmere gældende, at det ikke er godtgjort, at sagsøger modtog nogen behandling, hun ikke ville have været undergiver alene som følge af de forudbestående gener.

Såfremt retten måtte finde, at der er årsagssammenhæng, kan sagsøgte tiltræde sagsøgers seneste beløbsmæssige opgørelse af godtgørelse for svie og smerte.

I forhold til kravet på **rimelige advokatomkostninger** gøres det gældende, at der ikke har været fremsat eller opgjort krav i anledning af uheldet andet end det af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderede varige mén og erhvervsevnetab.

Der er intet udbetalt i sagen, idet sagsøgte har bestridt, at der er årsagssammenhæng mellem sagsøgers gener og uheldet den 23. januar 2012.

Det gøres gældende, at de advokatomkostninger sagsøger har haft forud for sagens anlæg er af en sådan tilknytning til retssagen, at disse må medtages ved rettens fastsættelse af sagsomkostninger.

Sagsøgte skal på baggrund af ovenstående i det hele frifindes.

..."

Rettens begrundelse og afgørelse

Det fremgår af H lægejournal, at hun i perioden fra den 22. januar 2010 og frem til den 8. december 2011 gentagne gange konsulterede sin læge med blandt andet klager over smerter i ryg, skuldre og overarme samt svimmelhed. Det blev ved røntgenundersøgelse konstateret, at H havde slidgigt svarende til de smerteplagede områder.

Bevistmæssigt kan det efter lægenotaterne lægges til grund, at H ved en konsultation den 15. december 2010 gav udtryk for, at hun havde meget svært ved at overkomme sit arbejde på grund af smerter, at hun den 24. august 2011 igen udtalte, at hun havde svært ved at passe sit arbejde, og gav udtryk for, at hun ville henvende sig til den kommunale sagsbehandler med henblik på at søge fleksjob eller førtidspension, og at hun den 30. november 2011 oplyste at have vedvarende smerter i ryggen efter et fald på en trappe i

Retslægerådet har i sin besvarelse af spørgsmål 1 udtalt, at H ikke har pådraget sig fysisk påviselige skader efter færdselsuheldet. I svaret på spørgsmål 2 - 5 har Retslægerådet opregnet H gener beskrevet i lægens journal såvel før som efter færdselsuheldet. Rådet har vurderet, at de senest beskrevne gener med mere end 50 % sandsynlighed skyldes de forudbestående gener.

Over for det anførte kan retten ikke lægge afgørende vægt på vurderingerne i Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelser om, at H ved færdselsuheldet blev påført et varigt mén på 5 % og et erhvervsevnetab på 15 %. Der kan heller ikke lægges afgørende vægt på vurderingen i overlæge speciallægeerklæring, hvorefter en del af H gener er følger af færdselsuheldet eller forværring af i forvejen bestående gener.

H har herefter ikke godtgjort, at færdselsuheldet den 23. januar 2012 medførte midlertidige eller varige gener, som berettiger hende til erstatning og godtgørelse for personskade eller til at få dækket udgifter til advokatbistand. Retten følger derfor GF Forsikrings påstand om frifindelse.

H skal betale sagsomkostninger til GF Forsikring. Sagsomkostningerne fastsættes efter sagsgenstandens størrelse samt sagens karakter og omfang til 87.500 kr. som et passende beløb til dækning af udgiften til advokatbistand. Retten har ved omkostningsfastsættelsen tillagt det betydning, at sagen oprindelig blev anlagt med krav om betaling af ca. 1,4 mio. kr., hvilket beløb først sent under skriftvekslingen blev nedsat til under det halve. Ligeledes er det tillagt betydning, at der er under sagen har været stillet spørgsmål til Retslægerådet. Sagsomkostningsbeløbet indeholder moms, da GF Forsikring har oplyst ikke at være momsregistreret.

Thi kendes for ret:

GF Forsikring A/S frifindes for den af H nedlagte påstand.

Inden 14 dage skal H betale 87.500 kr. i sagsomkostninger til GF Forsikring A/S.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Jens Lind
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Odense, den 5. september 2018.

Susanne Andersen, kontorfuldmægtig